

hvor Retsplejelovens Betingelser for Fængsling eller Anholdelse i Kapitlerne 71—72 har manglet.

2. § 1018 b.

Denne Bestemmelse, der angaar de øvrige Varetægtsfængsels- og Anholdelseltilfælde samt Strafudstaaelse, opstiller i 1ste Stykke som Hovedregel en Ret til Erstatning, naar den Sigtede frifindes eller løslades, uden at Sagen forfølges til Dom, eller for Strafudstaaelsens Vedkommende, naar Straffen bortfalder ved Anke eller Genoptagelse. Den ovenfor omtalte uheldigt formulerede Udelukkelsesgrund: naar „de fremkomne Oplysninger dog giver begrundet Formodning for“ Sigtedes Skyld (§ 792, 1ste Stykke), er saaledes udeladt i den foreslaaede Affattelse, men de urimelige Resultater, som den nugældende Lov ved den nævnte Udelukkelsesgrund tilsigter at undgaa, søger Forslaget at forhindre ved Undtagelsesbestemmelsen i 2det Stykke, 2det Punktum. Denne Bestemmelse vil gøre det muligt at undgaa en Tilkendelse af Erstatning i Tilfælde, hvor den vilde stride mod almindelig Retsfølelse; uden dog, som efter den nugældende Regel, at sætte en Plet paa den frifundne ved udtrykkeligt i Dommen at udtale, at der er begrundet Formodning for, at han er skyldig.

2det Stykke, der ikke kan tiltrædes af *Lett*, indeholder Undtagelserne fra Retten til Erstatning. Bestemmelserne afviger fra den nugældende § 792 for det første ved, at Retten til Erstatning ikke „bortfalder“, men at Erstatning blot „*kan* nægtes eller nedsættes“. Endvidere er den nuværende Udelukkelsesgrund, bestaaende i tidligere Straffedomme, udeladt. Det er almindelig erkendt — jfr. ogsaa Lovforslag 1928—29 § 125 — at denne Bestemmelse er altfor stiv, idet den f. Eks. udelukker Erstatning ogsaa i Tilfælde, hvor der føres positivt Bevis for den paagældendes Uskyld, saasom ved en andens Tilstaaelse. Efter Flertallets Formening vil enhver Særregel, gaaende ud paa altid at give visse tidligere straffede Personer en ringere Stilling med

Hensyn til Retten til Erstatning, kunne medføre uretfærdige Resultater i det enkelte Tilfælde. Flertalsforslaget tilsigter derfor at opnaa konkret rimelige Resultater ved Hjælp af den mere elastiske Regel i 2det Stykkes 2det Punktum. Endelig har Flertallet udeladt den nugældende Regel om, at Erstatning er udelukket, naar Frifindelsen skyldes „en Tilregnelighed udelukkende mangelfuld Sjælestilstand“. Selvom det maa erkendes, at der i saadanne Tilfælde regelmæssig ikke bør tilkendes Erstatning, gør dog lignende Betragtninger sig her gældende, som lige er nævnt med Hensyn til de tidligere straffede. Iøvrigt maa det erindres, at Spørgsmaalet om Erstatning ikke opstaar i de Tilfælde, hvor der vel frifindes for Straf, men hvor det i Dommen bestemmes, at der vil være at træffe Foranstaltninger mod den paagældende i Medfør af Straffelovsforslagets § 72.

Med Hensyn til Indholdet af 2det Stykke bemærkes iøvrigt, at 1ste Punktum svarer til 1ste Del af 1ste Punktum i den nugældende § 792, 2det Stykke, suppleret med nogle Eksempler, sigtende til at tydeliggøre Bestemmelsens Mening. De Spørgsmaal, der i Teori og Praxis har været fremme med Hensyn til den nærmere Forstaaelse af Ordet „Forhold“, vil forøvrigt i det væsentlige miste deres Betydning paa Grund af Bestemmelsen i 2det Punktum. Dette Punktum hviler paa den Betragtning, at enhver specialiseret Regel om bestemt definerede Undtagelser fra Retten til Erstatning let vil kunne føre til konkret urigtige Resultater baade i Retning af Tilkendelse og Nægtelse af Erstatning. Særlig opnaar man som ovenfor nævnt ved Hjælp af 2det Punktum at kunne undvære Reglerne i § 792, 1ste Stykke („begrundet Formodning“) og i § 792, 2det Stykke (om tidligere straffede). Disse Fordele tillægger Flertallet stor Vægt. At Bestemmelsen for at opnaa dette maa være ret vidt formuleret og saaledes give Plads for et vist konkret Skøn, nærer man ikke nogen Betænkelighed ved, særlig i Betragtning af, at dette Skøn jo vil blive udøvet under Medvirken af Nævninger eller